

**Components of Social Capital in the Police Force and Its Impact on the
Sense of Social Security (Case Study: Mazandaran Province)**

Abstract

The purpose of this study is to investigate the components of social capital in law enforcement and its impact on the sense of social security in Mazandaran province. The present research is applied in terms of purpose and survey in terms of descriptive method. The statistical population of the study included the citizens of Mazandaran province in 1398. The statistical sample size was 458 based on Cochran's formula and according to the population of the population, the research tool included a researcher-made questionnaire. After converting the concepts into reagents, appropriate items were prepared for each of the reagents and were compiled in the form of a questionnaire which was distributed by cluster sampling. The questionnaire had face and content validity. In order to evaluate the reliability of the questionnaire, two methods of internal consistency and retest were used. To determine the relationships between variables, the method of analysis of structural equation models using AMOS software has been used. Findings showed that social capital and its dimensions are effective on social security.

Among the components of social capital; Social norms and trust had the greatest impact on social security.

Keywords: Social Capital, Social Security, Police, Norm , Social Trust.

ماهنامه علمی (مقاله علمی- پژوهشی) جامعه‌شناسی سیاسی ایران، سال پنجم، شماره ۳، خرداد ۱۴۰۱ صص ۲۰۷-۱۷۳

<https://dx.doi.org/10.30510/PSI.2022.262769.1396>

مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در نیروی انتظامی و تأثیر آن بر احساس امنیت اجتماعی (مطالعه موردی: استان مازندران)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۹/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۱۷

مهدی عبدی^۱

علی اصغر عباسی اسفنجیر^۲

علی رحمانی فیروز جاه^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در نیروی انتظامی و تأثیر آن بر احساس امنیت اجتماعی در استان مازندران می‌باشد. پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش شامل شهروندان استان مازندران و از حیث زمانی در سال ۱۳۹۸ انجام شده است. حجم نمونه آماری براساس فرمول کوکران و باتوجه به جمعیت جامعه ۴۵۸ نفر در نظر گرفته شد که ابزار پژوهش شامل پرسشنامه محقق‌ساخته بود. پس از تبدیل مفاهیم به معرف‌ها، برای هر یک از معرف‌ها گویه‌های مناسبی تهیه و در قالب پرسشنامه تدوین که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای توزیع گردید. پرسشنامه از روایی صوری و محتوایی برخوردار بود. به‌منظور بررسی پایایی پرسشنامه، از دو روش همسانی درونی و بازآزمایی استفاده شد. جهت تعیین روابط بین متغیرها از روش تحلیل

۱- آگروه جامعه‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران

۲- آگروه جامعه‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران (نویسنده مسئول)

۳- آگروه جامعه‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران

مدل‌های معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار AMOS استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان داد که سرمایه اجتماعی و مولفه‌های آن بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد و ارتقای امنیت اجتماعی مؤثر می‌باشند. از بین مولفه‌های سرمایه اجتماعی؛ هنجار و اعتماد اجتماعی بیشترین تأثیر را بر امنیت اجتماعی داشتند.

واژگان کلیدی: سرمایه اجتماعی؛ امنیت اجتماعی؛ نیروی انتظامی استان مازندران؛ هنجار؛ اعتماد اجتماعی.

مقدمه و بیان مسئله

یکی از مهمترین مفاهیم اجتماعی که طی چند دهه اخیر مطرح شده است و پیرامون آن مباحثه های زیادی شکل گرفت، سرمایه اجتماعی می باشد. سرمایه اجتماعی را به سادگی می توان به- عنوان وجود مجموعه معینی از هنجارها یا ارزش های غیررسمی تعریف کرد که اعضای گروهی که همکاری و تعاون میان شان مجاز است، در آن سهیم هستند. اما به نظر فوکویاما مشارکت در ارزش ها و هنجارها به خودی خود باعث تولید سرمایه اجتماعی نمی گردد، چرا که این ارزش ها ممکن است ارزش های منفی باشد (شیروانی و حسینی مطلق، ۱۳۹۳، ۸۲). پاتنام در تفسیر سرمایه اجتماعی بر سه مؤلفه اصلی آن یعنی شبکه ها، هنجارهای همیاری و اعتماد اجتماعی انگشت گذاشته و بر این باور است که سه عنصر فوق، همکاری متقابل و هماهنگی برای منافع مشترک را تسهیل می کند (پاتنام^۱، ۲۰۰۰، ۸۹). سرمایه اجتماعی بخشی از جامعه مدنی است که از اشتغال روزمره مردم ناشی می شود و منبعی است که از آنجا ارتباطات و شبکه های اجتماعی براساس اصول اعتماد، همکاری و قواعد تعامل اجتماعی شکل می گیرد. اهمیت سرمایه اجتماعی تا حدودی ناشی از درگیری آن با احساس امنیت در جامعه و به ویژه امنیت روانی شهروندان است (لیندستورم و همکاران^۲، ۲۰۰۸: ۱۱۶). سرمایه اجتماعی موجود در لایه های مختلف جامعه می تواند نقش مهمی در کاهش احساس ناامنی داشته باشد و با فراهم کردن فضای اعتماد، همکاری بین گروه های اجتماعی را امکان پذیر کرده و همین همکاری بین گروهی و اعتماد اجتماعی ناشی از آن سبب می شود که منافع همگانی مانند امنیت اجتماعی و احساس متعاقب آن تأمین شده و هزینه نظارت نهادهای رسمی کاهش یابد. دورکیم در تحلیل ریشه های بروز نابهنجاری بر این امر تأکید می کند که امنیت اجتماعی به مثابه وضعیت حاصل از عمل به هنجارها با مفهوم سرمایه اجتماعی به مثابه وضعیت استقرار و تأثیرگذاری هنجارها در ارتباط است. در شرایط بی هنجاری و تزلزل ارزشی در جامعه، سرمایه اجتماعی دچار افول شده و جامعه دچار آسیب ها و احساس ناامنی می شود (مسعودی و

¹ Putnam

² Lindstrom et al.

مسعودی، ۱۳۹۳، ۹۹). در این راستا، نمی‌توان ارتباط سطح فعالیت، مشارکت و اعتماد شهروندان به روند توسعه اقتصادی و اجتماعی و بهره‌برداری از سرمایه اجتماعی را نادیده گرفت.

از طرف دیگر، در دهه‌های اخیر، موضوع امنیت اجتماعی موضوع مورد توجه جوامع بوده است که بخشی از آن به دلیل اهمیت ذاتی آن است، اما مهمتر از آن به دلیل نقش مهم که احساس امنیت اجتماعی در توسعه جوامع می‌تواند داشته باشد، است (حسینی، ۲۰۰۷: ۵۵). در رویکرد سنتی، امنیت اجتماعی با مفهوم حفظ و بقای زندگی مطرح می‌شود؛ یعنی باید زندگی اعضای جامعه حفظ شود و بدین سبب نیازمند حذف یا حداقل کاهش عواملی هستیم که حفظ و بقای زندگی را تهدید و روند استمرار حیات را مختل می‌کند (پورموسوی و همکاران، ۱۳۹۳، ۶۶). در رویکرد مدرن، امنیت اجتماعی وضعیتی است که در آن گروه خاصی از خطرات برطرف شده یا خطرات ناشی از آن به حداقل می‌رسد (گیدنز^۱، ۱۹۹۸: ۱۳). یکی از مهمترین عوامل موثر بر تامین امنیت اجتماعی چگونگی ایجاد، حفظ و ارتقای سرمایه اجتماعی می‌باشد و این مساله نیز برای مهمترین کارگزار ایجاد امنیت اجتماعی (نیروی انتظامی) از اهمیت دوچندان برخوردار می‌باشد. بنابراین در این مقاله سعی شده است که سرمایه اجتماعی و رابطه آن با امنیت اجتماعی در بین شهروندان استان مازندران و تاثیر این دو متغیر بر همدیگر در نحوه عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران مورد بررسی قرار گیرد تا از این طریق بتوان به توسعه امنیت اجتماعی در استان مازندران با ارتقای عملکرد نیروی انتظامی این استان، اقدام اساسی نمود. حال با عنایت به آنچه در طرح مسئله بدان پرداخته شد. فلذا سوال اصلی مقاله این است که: رابطه بین سرمایه اجتماعی در نیروی انتظامی و تاثیر آن بر امنیت اجتماعی در استان مازندران چگونه است؟

^۱ Giddens

تهدیدات مفهومی تحقیق

۱. مفهوم امنیت

امنیت، مصونیت از تعرض و تصرف اجباری بدون رضایت می‌باشد و درمورد افراد به معنی آن است که بیمی نسبت به حقوق و آزادی‌های مشروع خود نداشته باشند و به هیچ‌وجه حقوق آنان به مخاطره نیفتد و هیچ عاملی حقوق مشروع آنان را تهدید ننماید (ماندل، ۱۳۷۹: ۵۹). به عبارت دیگر، امنیت را می‌توان از تهدید حوادث و اقدامات اجباری تعریف کرد، که درمورد افراد، عاری از هرگونه ترس از نقض حقوق و آزادی‌های مشروع و تهدید و خطر مرگ، بیماری، فقر، حوادث یا به‌طور کلی هرچیزی که باعث آرامش انسان شود (جونز^۱، ۱۹۹۹: ۱۲). احساس آرامش درونی، آسایش و رهایی از تهدیدها تنها در صورت تحقق قوانین اجتماعی، رضایت عمومی و تأیید متقابل عناصر اصلی اجتماعی بوده، و در یک قرارداد اجتماعی، اولویت‌های منافع جمعی بالاتر از فرد باشد (لیک و مورگان^۲، ۲۰۰۲: ۲۲). نقش هنجارها علاوه بر اعمال نفوذ بر افراد در فرایند جامعه‌پذیری، ایجاد عنصر اعتماد در روابط متقابل و به تبع آن تقویت قاعده‌مندی رفتاری و انتظام در روابط اجتماعی است؛ بنابراین سرمایه اجتماعی به صورت همزمان در سطح خرد، زمینه‌ساز معنا برای زندگی اجتماعی فرد و باعث گسترش مثبت و فعال او در زندگی اجتماعی می‌شود و در سطح کلان، به قاعده‌مندی، نظم اجتماعی و احساس امنیت می‌انجامد. همچنین، به هراندازه آگاهی افراد نسبت به مسائل زندگی روزمره بیشتر باشد و به منابع غنی‌تری دسترسی داشته باشند، قادر به دستیابی به شناخت بهتر از فرصت‌ها و تهدیدهای محیط زندگی و حقوق و حریم شخصی خود خواهند بود. توجه و آگاهی نسبت به هرچیزی پیش شرط ضروری و شکل فعال‌تر زندگی مدنی است که سبب علاقه‌مندی و دل‌نگرانی اجتماعی و احساس تعهد به دیگران و در نتیجه افزایش احساس امنیت اجتماعی می‌شود.

¹ Jones

² Lake and Morgan

۲. امنیت اجتماعی

امنیت اجتماعی شامل حوزه‌های حریم خصوصی است که به نوعی با افراد دیگر جامعه و سیستم سیاسی و دولت مرتبط است. این حوزه‌ها می‌تواند زبان، نژاد، قومیت، اعتبار، نقش اجتماعی، کار، درآمد، رفاه، مشارکت سیاسی، آزادی، اعتقاد و غیره باشد. به عبارت دیگر، به دلیل تنوع محیط، افراد مختلف دیدگاه‌های مختلفی در مورد امنیت دارند و تعریف آن‌ها از احساس امنیت ممکن است به سیستم اقتصادی، سیستم مراقبت‌های بهداشتی، تجربیات فردی از عدم امنیت و ترس از عدم امنیت بستگی داشته باشد (لیندستورم^۱، ۲۰۰۸: ۲).

به دلیل اهمیت آن، امنیت اجتماعی همیشه مورد توجه محققان و دانشگامیان بوده است. با این حال، هیچگاه دیدگاه یکپارچه‌ای در مورد امنیت اجتماعی وجود نداشته است. در جدول شماره (۱) لیستی از مدل‌ها و دیدگاه‌های ارائه‌شده در رابطه با امنیت اجتماعی ارائه شده است.

جدول شماره (۱) دیدگاه‌های مربوط به امنیت اجتماعی

ردیف	محقق	دیدگاه	منبع
۱	آنتونی گیدنز ^۲	امنیت اجتماعی وضعیتی است که در آن گروه خاصی از خطرات برطرف شده یا خطرات ناشی از آن به حداقل می‌رسد. امنیت اجتماعی به توازن اعتماد و ریسک بستگی دارد.	گیدنز ^۳ ، ۱۹۹۸؛ اکبرپور و همکاران، ۱۳۹۷
۲	مارکس ^۴	مارکس الگوی تضاد را برای امنیت اجتماعی ارائه می‌دهد. مهمترین ویژگی دیدگاه مارکس، نگاه او به سازوکارهای موجود در جامعه است که درگیری را اجتناب ناپذیر و خشونت بار می‌کند و بازتاب آن‌ها در مبانی اقتصادی جامعه است.	بوزان ^۵ ، ۱۹۹۹؛ اکبرپور و همکاران، ۱۳۹۷
۳	مولار ^۶	به نظر مولار امنیت اجتماعی مقوله‌ای است که افراد و دولت به همراه یکدیگر در تأمین آن سهیم و شریک هستند. مولار تأکید دارد که می‌توان امنیت اجتماعی را به‌عنوان یک مفهوم فرضی برای هر جمع انسانی به کار برد و آن را عبارت می‌داند از قابلیت	(بیات، ۱۳۸۸)

¹ Lindstrom

² Anthony Giddens

³ Giddens

⁴ Marx

⁵ Buzan

⁶ Moller

	حفظ شرایط قابل پذیرش داخلی برای تکامل الگوی سنتی زبان، فرهنگ، انجمن ها، مذهب، هویت ملی و رسوم.		
(بوزان، ۱۳۷۸)	امنیت فردی به تحقیقات حاضر در شبکه روابط و تناقضات بین امنیت شخصی و امنیت دولت ارتباط پیدا می‌کند. «دولت»، منشأ اصل تهدید و نیز امنیت افراد است. باتوجه به این که افراد منبع ناامنی یکدیگر هستند، مسئله‌ای امنیت فردی ابعاد گسترده اجتماعی و سیاسی پیدا می‌کند. از نظر بوزان امنیت اجتماعات بشری به پنج مقوله تقسیم می‌شود: «نظامی، سیاسی، اقتصادی، جامعه‌ای (اجتماعی) و زیست‌محیطی»	بوزان ^۱	۴
(نویدینا، ۱۳۸۴) (غفاری، ۱۳۹۰)	ویور، دو بعد امنیت، یعنی امنیت دولت و امنیت اجتماعی را مطرح می‌سازد. از نظر وی امنیت اجتماعی را توانایی جامعه برای حفظ ویژگی‌های اساسی‌اش تحت شرایط تغییر و تهدیدات واقعی و محتمل تعریف می‌کند از نظر ویور مهمترین واحد تحلیل در مطالعات امنیت اجتماعی هویت های قومی و مذهبی است. او هویت را به‌عنوان مفهوم صریح امنیت اجتماعی قلمداد نموده و معتقد است تا زمانی امنیت اجتماعی مطرح می‌شود که جامعه تهدیداتی نسبت به هویتش احساس کند.	ویور ^۲	۵

۳. سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی ابتدا توسط پیر بوردیو^۳ در زمینه اقتصاد مورد استفاده قرار گرفت، اما نخستین تئوری‌های جدی علمی سرمایه اجتماعی توسط کلمن و پاتنام^۴ معرفی شدند که به‌طور گسترده به‌عنوان نظریه‌پردازان اصلی و بنیان‌گذاران روش‌های جدید مطالعه در این رشته شناخته می‌شوند. سرمایه اجتماعی یک دارایی ناملموس در سازمان است که شبکه‌ای از روابط اثربخش را ایجاد می‌کند (آلگوئزائوی و فیلیئری^۵، ۲۰۱۰). تعریف سرمایه اجتماعی بر این اساس پایه‌گذاری شده است که خانواده، دوستان، همکاران و آشنایان دارایی‌های مهمی هستند

¹ Buzan

² waever

³ Pierre Bourdieu

⁴ Coleman and Putnam

⁵ Algezau & Filieri

که در مواقع بحران به آنها اعتماد می‌شود. از این رو، جوامعی که از چنین پیوندهای اجتماعی برخوردار هستند، آسیب‌پذیرتر، در برخورد با فقر و مشکلات اجتماعی قوی‌تر و در استفاده از فرصت‌های جدید بهتر استفاده می‌کنند، در حالی که جوامعی که فاقد این پیوند هستند، از اثرات متضاد رنج می‌برند (پاتنام^۱، ۲۰۰۶: ۵). فوکویاما زندگی در جامعه دارای سرمایه اجتماعی را ساده دانسته و نارسایی‌ها و مشکلات روبه‌رشد سازمان‌ها در کشورهای غربی را ناشی از فرسایش و تحلیل رفتن سرمایه اجتماعی می‌داند که این امر می‌تواند تأثیر به‌سزایی در مسئولیت‌پذیری و مشارکت کارکنان و همچنین تعهد سازمانی آنها داشته باشد (فوکویاما^۲، ۱۹۹۹: ۲۹). سرمایه‌های اجتماعی همچون سرمایه‌های فیزیکی و انسانی به ویژگی سازمان‌های اجتماعی مانند شبکه‌ها، هنجارها و اعتماد اشاره دارد که هماهنگی و همکاری را تسهیل می‌نماید (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹). سرمایه اجتماعی یکی از مفاهیمی است که در پی عدم موفقیت نظم بوروکراتیک در سازماندهی امور اجتماعی، توجه دانشمندان علوم اجتماعی را به خود جلب کرده است (پیر بوردیو^۳، ۲۰۰۶: ۷). رابرت پاتنام، هویت جمعی و گروهی، احساس سرمایه اجتماعی مشترک را «ویژگی‌های زندگی اجتماعی - کارها، هنجارها و اعتماد» تعریف می‌کند که شرکت‌کنندگان را قادر می‌سازد تا با هم به‌طور مؤثرتر عمل کنند تا اهداف مشترک را دنبال کنند (پاتنام^۴، ۲۰۰۵: ۹). در نگاه پاتنام سرمایه اجتماعی با ایجاد شبکه‌هایی به‌واسطه بهره‌گیری از هنجارها و اعتماد می‌تواند در خدمت اهداف سودمندی همچون رفاه، آسایش فکری، مشارکت مدنی، یا رفاه اقتصادی بالا باشد که همان احساس امنیت است. وجود اعتماد، فضایی ایجاد می‌کند که افراد بتوانند با آسودگی خاطر و احساس امنیت به فعالیت و کنش‌های مفید بپردازند. همچنین، به عقیده پاتنام، از خصیصه‌های مهم سرمایه اجتماعی این است که پیوندهای ارتباطی افراد و خانواده‌ها را تقویت کرده و این پیوندها باعث ارتقاء همبستگی و همکاری میان اعضای جامعه می‌شود و در نتیجه همکاری جمعی، اعتماد

¹ Potmon

² Fukuyama, F.

³ Pierre Bourdieu

⁴ Putnam

اجتماعی، مشارکت اجتماعی و درنهایت قابلیت مدنی را نیز افزایش می‌دهد و این امر می‌تواند برای آنها حداقل در سطوح روانی، نوعی حمایت و آرامش خاطر و احساس امنیت را به ارمغان آورد (تاجبخش و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۴). در نزد صاحب‌نظران و در دیدگاه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی، مضمون سرمایه اجتماعی مورد توجه قرار گرفته و در هر دیدگاه سعی شده با تأکید بر عاملی خاص در سطح کلان یا خرد به‌صورتی تقلیل‌گرایانه مورد تحلیل قرار گیرد. مفهوم سرمایه اجتماعی در جامعه‌شناسی معاصر مبانی نظری و تجربی قابل توجهی پیدا کرده است. سرمایه‌های اجتماعی در دیدگاه امام خمینی (ره) با عناصر موجود در نظریه‌های رایج سرمایه‌های اجتماعی تفاوت‌های اساسی و ماهوی دارد از نظر امام خمینی (ره) سرمایه‌های اجتماعی شامل اعتماد عمومی، مشارکت، ارزش‌ها و هنجارها و پیوندهای اجتماعی و درنهایت شامل آگاهی‌های اجتماعی است که ظرفیت اعتلای اجتماعی را داشته باشد (عبداله زاده و همکاران، ۱۳۹۹). خلاصه‌ای از تعاریف سرمایه اجتماعی در جدول شماره (۲) آورده شده است.

جدول شماره (۲) تعریف سرمایه اجتماعی

ردیف	تعریف	منبع
۱	سرمایه اجتماعی ابزاری تحلیلی برای تحقیقات اجتماعی است.	کولمن ^۱ ، ۱۹۸۸
۲	تشکیلات اجتماعی مانند: اعتماد، هنجارها و شبکه‌هایی که توان اصلاح و ارتقای کارکرد مناسب جامعه را از طریق ایجاد زمینه اعمال هماهنگ داراست	پاتنام (۱۹۹۰) به نقل از عباسی و همکاران؛ ۱۳۹۵
۳	سرمایه اجتماعی مجموعه‌ای از هنجارها در سیستم اجتماعی است که سطح همکاری بین اعضا را ارتقا می‌بخشد و هزینه ارتباطات و مبادلات را کاهش می‌دهد.	فاکویاما ^۲ ، ۱۹۹۹
۴	جمع منابع بالفعل و بالقوه در دسترس افراد که ناشی از شبکه روابط متقابل فرد و یا واحد اجتماعی است، می‌باشد	نهایت و فوشال ^۳ ، ۱۹۹۸

^۱ Coleman

^۲ Fukuyama

^۳ Nahapiet and Ghoshal

باتوجه به مبانی نظری تحقیق، فرضیه‌های تحقیق عبارتند از:

فرضیه اصلی

سرمایه اجتماعی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد حس امنیت اجتماعی دارد.

فرضیات فرعی

۱. روابط انجمنی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۲. هنجار اجتماعی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۳. پیوندها بین فردی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۴. انسجام اجتماعی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۵. حمایت اجتماعی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۶. آگاهی اجتماعی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۷. سنجش رضایت زندگی تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.
۸. سرمایه‌گذاری اجتماعی تأثیر مثبتی بر امنیت اجتماعی دارد.
۹. داوطلب بودن تأثیر مثبتی بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد امنیت اجتماعی دارد.

پیشینه پژوهش

سمیه مردانی و کلثوم روشن قیاس (۱۳۹۷) در مقاله ای با عنوان بررسی میزان اثربخشی اقدامات پلیس در افزایش سرمایه اجتماعی فرماندهی استان قزوین از عواملی همچون حضور کارکنان در کنار مردم در مراسمات مختلف مذهبی، اجرای برنامه های متعدد به مناسبت هفته نیروی انتظامی، و اجرای برنامه های فرهنگی در مناسبت های مختلف به عنوان عوامل تقویت کننده سرمایه اجتماعی از جانب نیروی انتظامی در میان شهروندان یاد می کند. گلایی و حاجیلو (۱۳۹۱) در مقاله ای با عنوان بررسی عوامل موثر بر اعتماد به نیروی انتظامی در شهر تبریز معتقدند نتیجه به دست آمده حاکی از آن است که از بین عوامل موثر بر اعتماد شهروندان به نیروهای انتظامی در شهر تبریز، سهم عوامل نهادی بیش از عوامل فردی است. لطفی و همکاران (۱۳۹۷) در مقاله ای با عنوان «بررسی سرمایه اجتماعی و میزان احساس امنیت اجتماعی در بین عشایر استان خراسان شمالی» نشان دادند که تمامی مؤلفه های سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی بر روی سطح زندگی عشایر تاثیرگذار بوده و انسجام اجتماعی در بخش سرمایه اجتماعی و امنیت عاطفی، احساسی و امنیت سیاسی در بخش مؤلفه های امنیت اجتماعی به عنوان مهم ترین مؤلفه تاثیرگذار عمل کرده اند. همچنین، در پایان، نشان دادند که سرمایه اجتماعی به صورت مستقیم بر افزایش امنیت اجتماعی جامعه عشایری تاثیرگذار بوده است. رحمانی و همکاران (۱۳۹۷) مقاله «بررسی نقش سرمایه اجتماعی در تحولات نواحی شهری (مطالعه موردی: شهر دهدشت)» را بررسی کردند. از میان متغیرهای مربوط به کیفیت زندگی، ۲۸ شاخص استخراج و با استفاده از تحلیل عاملی به ۶ عامل تقلیل یافته اند. در بین ۶ عامل استخراج شده، عامل اعتماد اجتماعی تاثیرگذارترین عامل و عامل ناهنجاری های اجتماعی، کمترین تاثیر را در توسعه شهری، شهر دهدشت داشته است. بریمانی و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیقی تحت عنوان «تحلیل رابطه سرمایه اجتماعی و عوامل تهدیدکننده امنیت مورد شناسی: سکونت گاه های مرزی استان سیستان و بلوچستان» عنوان کردند که سرمایه اجتماعی، شاخص های اعتماد، مشارکت و انسجام اجتماعی را دربر می گیرد. عوامل تهدیدکننده امنیت نیز بی سازمانی اجتماعی، محرومیت نسبی و فقدان کنترل اجتماعی را شامل

می‌شود. یافته‌های پژوهش حاکی از میزان نسبتاً بالای سرمایه اجتماعی و میزان متوسط تهدیدکننده‌های امنیت و نیز همبستگی بالا و معکوس بین سرمایه اجتماعی و تهدیدکننده‌های امنیت است. همچنین، یافته‌ها بیانگر وجود تفاوت معنادار مکانی از نظر موقعیت سیاسی- جغرافیایی و نبود آن از نظر نوع سکونتگاه (روستایی و شهری بودن) است. رضایی و همکاران (۱۳۹۶) در مقاله «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با احساس امنیت اجتماعی زنان» سرمایه اجتماعی را با ۵ عنصر اعتماد اجتماعی، آگاهی اجتماعی، روابط اجتماعی، انسجام اجتماعی و مشارکت اجتماعی سنجیدند. همچنین احساس امنیت در سه بعد امنیت جانی، مالی و سیاسی مورد ارزیابی قرار گرفت. یافته‌های به دست آمده، نشان داد از میان عناصر سرمایه اجتماعی؛ اعتماد اجتماعی و بعد از آن آگاهی اجتماعی بیشترین همبستگی را با احساس امنیت اجتماعی دارند. همچنین، رابطه مثبت و معنی‌دار بین سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با احساس امنیت اجتماعی وجود داشت. غلام نیارمی (۱۳۹۶) در تحقیقی با عنوان «ارزیابی جامعه‌شناختی ابعاد چهارگانه امنیت اجتماعی در بین زنان سرپرست خانوار (مورد مطالعه: زنان سرپرست خانوار شهر تهران)» نشان داد که زنان سرپرست خانوار در فضای خصوصی خانه و خانواده از احساس امنیت مالی، جانی، عاطفی و ارتباطی بالاتری برخوردار هستند. اما در فضای عمومی میزان احساس ابعاد امنیت اجتماعی در بین آنان کاهش چشمگیری می‌یابد. بنی‌فاطمه و همکاران (۱۳۹۵) در طی تحقیقی با عنوان «بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان شاغل در سازمان‌ها و ادارات دولتی شهر تبریز و عوامل مرتبط با آن» نشان دادند که احساس امنیت اجتماعی به‌طور کلی در بین زنان شاغل در حد متوسط قرار دارد. همچنین، نشان داد که متغیرهای حمایت اجتماعی، آزار جنسی و درآمد با احساس امنیت اجتماعی رابطه دارند. بنابراین نوآوری این تحقیق از این حیث مورد اهمیت است که تاثیر مولفه‌های زیادی از سرمایه اجتماعی را به صورت یکجا بر عملکرد نیروی انتظامی استان مازندران در ایجاد احساس امنیت اجتماعی مورد مطالعه و بحث و سنجش قرار می‌دهد که این امر می‌تواند برای نیروی انتظامی استان مازندران بسیار راهگشا باشد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش شامل شهروندان استان مازندران در سال ۱۳۹۸ بود. حجم نمونه آماری براساس فرمول کوکران و باتوجه به جمعیت جامعه ۴۵۸ نفر در نظر گرفته شد. روش نمونه‌گیری خوشه‌ای بوده است. قلمرو مکانی پژوهش شامل شهرهای محمودآباد، فریدون کنار، که در شمال؛ نکا، گلوگاه، قائم‌شهر، بهشهر، سوادکوه، میان‌رود در شرق؛ نوشهر، کلاردشت، رامسر، تنکابن، عباس‌آباد در غرب؛ شهرهای بابل، آمل، نور در مرکز انتخاب شدند. به‌منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد. پس از تبدیل مفاهیم به معرف‌ها، برای هریک از معرف‌ها گویه‌های مناسبی تهیه و در قالب پرسشنامه تدوین گردید. سرمایه اجتماعی متشکل از روابط انجمنی-شبکه روابط با گروه‌ها و نهادها (۴ سؤال)، هنجارها و اعتماد اجتماعی (۵ سؤال)، پیوندها و اعتماد بین فردی (۴ سؤال)، همبستگی و انسجام اجتماعی (۲ سؤال)، حمایت اجتماعی (۴ سؤال)، آگاهی اجتماعی (۴ سؤال)، سنجش رضایت زندگی (۴ سؤال)، سرمایه‌گذاری اجتماعی (۳ سؤال)، داوطلب بودن (۳ سؤال) و امنیت اجتماعی متشکل از بعد جانی (۵ سؤال)، بعد شغلی (۵ سؤال)، بعد مالی (۵ سؤال)، بعد سیاسی (۶ سؤال)، بعد جمعی (۳ سؤال)، بعد اعتقادی (۴ سؤال)، بعد حقوقی (۳ سؤال)، بعد قضایی (۶ سؤال)، بعد اخلاقی (۵ سؤال)، بعد نوامیس (۳ سؤال)، بعد عاطفی (۴ سؤال)، بعد فکری (۳ سؤال)، بعد فرهنگی (۳ سؤال)، بعد اقتصادی (۵ سؤال) است که در مقیاس طیف لیکرت از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود. برای تحلیل روایی پرسشنامه در پژوهش حاضر از روایی صوری^۱ و روایی محتوی^۲ استفاده شده است. به‌منظور بررسی پایایی پرسشنامه، از دو روش همسانی درونی و بازآزمایی استفاده شد. در روش همسانی درونی، میان مؤلفه‌های سرمایه و امنیت اجتماعی و کل پرسشنامه، ضرایب آلفای کرونباخ محاسبه شد که بین ۰/۷۸ تا ۰/۹۳ قرار

^۱ Face validity

^۲ Context Validity

دارند. ضرایب پایایی به روش بازآزمایی در دامنه‌ای از ۰/۸۵ تا ۰/۹۵ قرار می‌گیرند. میزان آلفای کرونباخ بدست‌آمده برای هر یک از شاخص‌های تحقیق به صورت زیر است:

ضریب آلفای کرونباخ	شاخص
۰/۸۰	روابط انجمنی - شبکه روابط با گروه‌ها و نهادها
۰/۸۴	هنجارها و اعتماد اجتماعی
۰/۷۹	پیوندها و اعتماد بین فردی
۰/۹۱	همبستگی و انسجام اجتماعی
۰/۷۸	حمایت اجتماعی
۰/۸۶	آگاهی اجتماعی
۰/۷۹	سنجش رضایت زندگی
۰/۷۸	سرمایه‌گذاری اجتماعی
۰/۸۰	داوطلب بودن
۰/۹۳	بعد جانی
۰/۸۹	بعد شغلی
۰/۸۵	بعد مالی
۰/۸۳	بعد سیاسی
۰/۷۹	بعد جمعی
۰/۸۰	بعد اعتقادی
۰/۷۸	بعد حقوقی
۰/۹۳	بعد قضایی
۰/۹۲	بعد اخلاقی
۰/۸۰	بعد نوامیس
۰/۸۲	بعد عاطفی
۰/۸۰	بعد فکری
۰/۷۸	بعد فرهنگی
۰/۸۸	بعد اقتصادی

این موضوع نشان‌دهنده همبستگی درونی بین متغیرها برای سنجش مفاهیم مورد نظر است. بدین ترتیب، می‌توان گفت که تحقیق حاضر از قابلیت اعتماد یا پایایی لازم برخوردار

است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده، با استفاده از نرم‌افزار Amos از روش آماری استنباطی استفاده شده است.

نمای کلی از شاخص‌های مورد استفاده برای اندازه‌گیری متغیرهای تحقیق مشاهده شده در جدول شماره (۳) ارائه شده است.

جدول شماره (۳): شاخص‌های مورد استفاده برای اندازه‌گیری متغیرهای تحقیق مشاهده شده

دسته‌بندی ابعاد	شاخص‌ها	منابع
روابط انجمنی- شبکه روابط با گروه‌ها و نهادها	همکاری با نهادهای مدنی؛ عضویت در نهادهای مدنی؛ حضور در برنامه‌های نهادهای مدنی؛ کمک فکری به نهادهای مدنی	عبداللهی و موسوی، ۱۳۸۶؛ رحمانی و همکاران، ۱۳۹۷؛ نهاپیت و قوشال ^۱ ، ۱۹۹۸؛ کلاریج ^۲ ، ۲۰۱۸؛ شیانی و همکاران ^۳ ، ۲۰۱۷؛ الیس و همکاران ^۴ ، ۲۰۱۷.
هنجارها و اعتماد اجتماعی	اعتماد به نهادها؛ اعتماد به گروه‌های اجتماعی؛ اعتماد به مسئولان؛ اطمینان از رعایت اخلاق شهروندی؛ اطمینان از رعایت ارزش‌های اخلاقی در جامعه	عبداللهی و موسوی، عبداللهی و موسوی، ۱۳۸۶؛ رحمانی و همکاران، ۱۳۹۷؛ نهاپیت و قوشال، ۱۹۹۸؛ کلاریج، ۲۰۱۸؛ توانا و همکاران، ۱۳۹۵؛ الیس و همکاران ^۵ ، ۲۰۱۷؛ دلاور و جهانتاب، ۱۳۹۰؛ شیانی و همکاران ^۶ ، ۲۰۱۷.
پیوندها و اعتماد بین فردی	همکاری و مشارکت داوطلبانه و رفع مشکلات دیگران؛ شرکت در فعالیت‌های جمعی دیگران؛ رفت‌وآمد با دیگران؛ همکاری و مشارکت داوطلبانه و رفع مشکلات دیگران	عبداللهی و موسوی، ۱۳۸۶؛ رحمانی و همکاران، ۱۳۹۷؛ نهاپیت و قوشال، ۱۹۹۸؛ کلاریج، ۲۰۱۸؛ شیانی و همکاران، ۲۰۱۷؛ الیس و همکاران، ۲۰۱۷؛ توانا و همکاران، ۱۳۹۵؛ دلاور و جهانتاب، ۱۳۹۰.

¹ Nahapiet and Ghoshal

² Claridge

³ Shiani et al

⁴ Elic et al

⁵ Elic et al

⁶ Shiani et al

دسته‌بندی ابعاد	شاخص‌ها	منابع
همبستگی و انسجام اجتماعی	پذیرش اجتماعی؛ انسجام بین قومی	عبداللهی و موسوی، ۱۳۸۶؛ رحمانی و همکاران، ۱۳۹۷؛ نهاییت و قوشال، ۱۹۹۸؛ کلاریج، ۲۰۱۸؛ شیانی و همکاران، ۲۰۱۷؛ الیس و همکاران، ۲۰۱۷.
حمایت اجتماعی	احساس برخورداری از حمایت جمعی؛ حمایت اطلاعاتی؛ حمایت عاطفی؛ حمایت عزتمند	عبداللهی و موسوی، ۱۳۸۶؛ زاهدی اصل و صالح، ۱۳۹۳؛ افشانی و محمدی، ۱۳۹۶؛ شیانی و همکاران، ۲۰۱۷؛ الیس و همکاران، ۲۰۱۷.
آگاهی اجتماعی	میزان مطالعه روزنامه و مجله؛ مطالعه کتاب‌های غیردرسی؛ استفاده و رجوع به اینترنت و دسترسی به شبکه‌های اجتماعی مجاز؛ مکالمه با دوستان و آشنایان صرف تبادل اطلاعات و اخبار مختلف	رضایی و همکاران، ۱۳۹۶؛ نیازی و همکاران، ۱۳۹۴؛ بحری پور و همکاران، ۱۳۹۱
سنجش رضایت زندگی	میزان رضایت از دسترسی به حامل‌های انرژی (گاز، بنزین، ...؛ میزان تمایل به مهاجرت از شهر؛ ارزیابی کیفیت زندگی؛ میزان رضایت از دسترسی به عوامل و نیازهای اولیه (آب، مسکن)	رحمانی و همکاران، ۱۳۹۷؛ الیس و همکاران، ۲۰۱۷.
سرمایه‌گذاری اجتماعی	میزان رضایت از پس‌انداز (سرمایه‌گذاری) شخصی؛ میزان رضایت از درآمد شخصی؛ همکاری و مشارکت مالی در مراسمات شادی و عزاداری در محله	رحمانی و همکاران، ۱۳۹۷
داوطلب بودن	انتظارات برای داوطلب بودن؛ انتقاد به خاطر داوطلب نبودن؛ مشارکت منصفانه در محل	نارایان و کسیدی، ۲۰۰۱

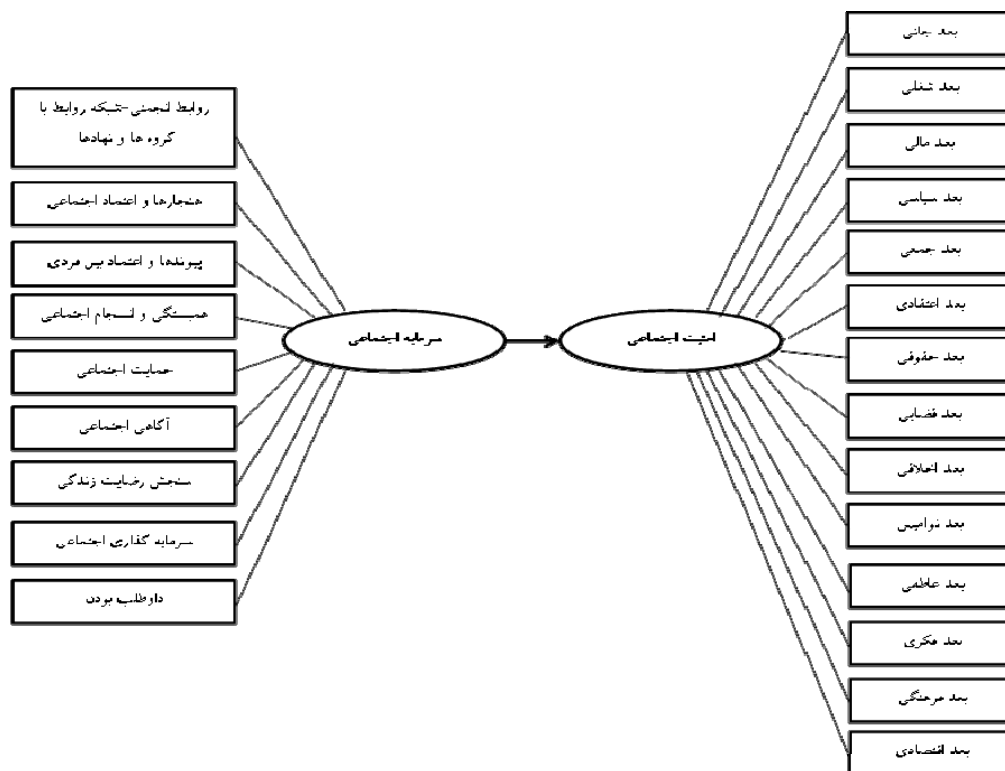
جدول شماره (۴) شاخص‌های مورد استفاده برای حس امنیت

منابع	شاخص‌ها	دسته‌بندی ابعاد
رضایی و همکاران، ۱۳۹۶؛ طاهری و همکاران، ۱۳۹۱	تردد به تنهایی در شب؛ راه رفتن به تنهایی در یک مسیر خلوت؛ رفتن و نشستن در پارک‌های حاشیه‌ای به تنهایی؛ پذیرفتن خوراکی از فرد ناشناس؛ رانندگی در خیابان‌های خلوت	بعد جانی
چلبی، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۶؛ بیدل، ۱۳۹۵؛ لطیفی و امیری، ۱۳۹۴؛ بنی فاطمه و همکاران، ۱۳۹۵؛ طاهری و همکاران، ۱۳۹۱	ایجاد جایگاه شغلی مناسب برای زنان؛ نداشتن نگرانی افراد برای تأمین آینده کاری خود؛ نداشتن نگرانی افراد برای تأمین آینده کاری فرزندان خود؛ اطمینان از ثبات شغلی؛ آرامش خاطر در محل کار	بعد شغلی
چلبی، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۶؛ بیدل، ۱۳۹۵؛ رضایی و همکاران، ۱۳۹۶	پارک کردن اتومبیل در خیابان به مدت طولانی؛ نداشتن نگرانی افراد برای ازدست‌دادن جای زندگی؛ همراه داشتن پول نقد به مقدار زیاد؛ انجام معاملات مهم به تنهایی؛ خالی گذاشتن منزل به مدت چند روز	بعد مالی
رضایی و همکاران، ۱۳۹۶	عضویت در احزاب و گروه‌های سیاسی؛ تشکیل تشکل‌ها و گروه‌های اجتماعی سیاسی؛ شرکت در جلسات سخنرانی فعالان سیاسی؛ پخش و توزیع نشریه منتقد دولت؛ هواداری از یک گروه سیاسی؛ ابراز عقاید و انتقاد نسبت به عملکرد دولت	بعد سیاسی
چلبی، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۶؛ بیدل، ۱۳۹۵	امنیت داشتن افراد در رفت‌وآمدهای اجتماعی؛ سهولت در تعاملات با دیگر گروه‌ها و افراد (به‌خصوص مهاجران دائمی و فصلی)؛ احترام داشتن افراد در بین اقوام غیر همشهری	بعد جمعی
بریمانی و همکاران، ۱۳۹۶؛ بنی فاطمه و همکاران، ۱۳۹۵	میزان پیروی کردن از دستورات مذهبی؛ میزان باور به نیکوکاری؛ اجرای اعمال دینی مانند نماز، روزه، دعا، قرآن خواندن؛ شرکت در اعیاد و عزاداری‌های مذهبی	بعد اعتقادی
لطیفی و امیری، ۱۳۹۴	برخورد با فساد در بین مسئولان ارشد دولتی؛ مبارزه با جرایم سازمان یافته؛ رعایت قانون و مقررات	بعد حقوقی

منابع	شاخص‌ها	دسته‌بندی ابعاد
لطیفی و امیری، ۱۳۹۴	قاطعیت نیروی انتظامی و قوه قضائیه در برخورد با مجرمان؛ افزایش حضور فیزیکی پلیس در طول شبانه روز؛ حضور به موقع و سریع فوریت‌های پلیسی ۱۱۰؛ برخورد با نزاع‌های خیابانی و اراذل و اوباش؛ برخورد مناسب با بی‌هنجاری‌های اجتماعی؛ تعامل و مشارکت مردم با پلیس برای حل مشکل	بعد قضایی
لطیفی و امیری، ۱۳۹۴؛ بنی فاطمه و همکاران، ۱۳۹۵	کاهش میزان رشوه در بین کارکنان؛ کاهش میزان پارتی‌بازی در بین کارکنان؛ احترام به نظر مردم؛ میزان پایبند بودن کارمندان سازمان به صداقت؛ احترام متقابل در محل کار	بعد اخلاقی
گلی و همکاران، ۱۳۹۴؛ بنی فاطمه و همکاران، ۱۳۹۵	آسایش بصری و محیطی از دید زنان؛ رضایت زنان از نوع صحبت کردن با آنان؛ رضایت زنان از چگونگی صحبت درباره آنان	بعد نوامیس
غلام نیارمی، ۱۳۹۶	اطمینان از آن که دیگران ما را دوست دارند؛ اطمینان از آن که بودن و نبودنمان برای دیگران اهمیت دارد؛ سهم بودن اطافیان در شادی‌ها؛ کمک به رفع مشکلات در گرفتاری‌ها	بعد عاطفی
طاهری و همکاران، ۱۳۹۱	داشتن آرامش روحی و فکری نسبت به مسائل روزمره؛ نداشتن نگرانی فکری؛ اعتماد و اطمینان به آینده	بعد فکری
لطیفی و امیری، ۱۳۹۴	حضور افراد در تشکل‌ها و انجمن‌های مذهبی، ادبی و هنری؛ تقویت فرهنگ عمومی؛ تبلیغات نسبت به وجود امنیت در شهر	بعد فرهنگی
لطیفی و امیری، ۱۳۹۴؛ امانت، ۱۳۹۰	کاهش نرخ بیکاری؛ رضایت اقتصادی؛ توزیع عادلانه ثروت و درآمد؛ کاهش فقر؛ کاهش نرخ تورم و گرانی	بعد اقتصادی

برای روشن شدن رابطه بین متغیرهای تحقیق، مدل مفهومی تحقیق در شکل شماره (۱) نشان داده شده است. این مدل مفهومی با استفاده از چندین مدل توسعه یافت. در مدل مفهومی، سرمایه اجتماعی دارای نه بعد است: روابط انجمنی-شبکه روابط با گروه‌ها و نهادها، هنجارها و اعتماد اجتماعی، پیوندها و اعتماد بین فردی، همبستگی و انسجام اجتماعی، حمایت

اجتماعی، آگاهی اجتماعی، سنجش رضایت زندگی، سرمایه‌گذاری اجتماعی، داوطلب بودن. امنیت اجتماعی دارای چهارده بعد است: بعد جانی، بعد جنسی، بعد مالی، بعد سیاسی، بعد جمعی، بعد اعتقادی، حقوقی، قضایی، اخلاقی، نوامیس، عاطفی، فکری، فرهنگی، اقتصادی. زیرمعیارهای هر یک از ابعاد سرمایه و امنیت اجتماعی در شکل شماره (۱) آورده شده است.

شکل شماره (۱) مدل مفهومی پژوهش

یافته‌های تحقیق

برای بررسی توزیع داده‌ها مقادیر چولگی^۱ و کشیدگی^۲ داده‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. باتوجه به این که مقادیر چولگی برای تمام متغیرهای تحقیق در بازه (۲،-۲) و کشیدگی آنها نیز در بازه (۵،-۵) قرار گرفته‌اند پس می‌توان گفت که توزیع داده‌های مربوط به متغیرها نرمال می‌باشد. برای بررسی و آزمون فرضیه‌های تحقیق با استفاده از مدل معادلات ساختاری به بررسی روابط علی متغیرهای تحقیق پرداخته شده است. مدل اندازه‌گیری اولیه با استفاده از نرم‌افزار AMOS در حالت تخمین ضرایب غیراستاندارد و ضرایب استاندارد برآورد شده است. تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول^۳ یا رابطه بین متغیرهای پنهان (عامل‌ها) با متغیرهای مشاهده‌پذیر (گویه‌ها) و همچنین، سنجش بارهای عاملی^۴ و شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری اولیه انجام شد؛ از آن جایی که مقدار $\text{Chi square} / \text{df}$ بزرگتر از ۳، مقدار RMSEA بزرگتر از ۰/۰۸ و مقدار AGFI کوچکتر از ۰/۸ می‌باشد، نیاز به انجام تحلیل عاملی تأییدی اصلاح‌شده هست. بنابراین، دوباره مدل اندازه‌گیری یا تحلیل عاملی تأییدی^۵ (CFA) اصلاح‌شده، سنجش بارهای عاملی و شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری اولیه انجام گردید.

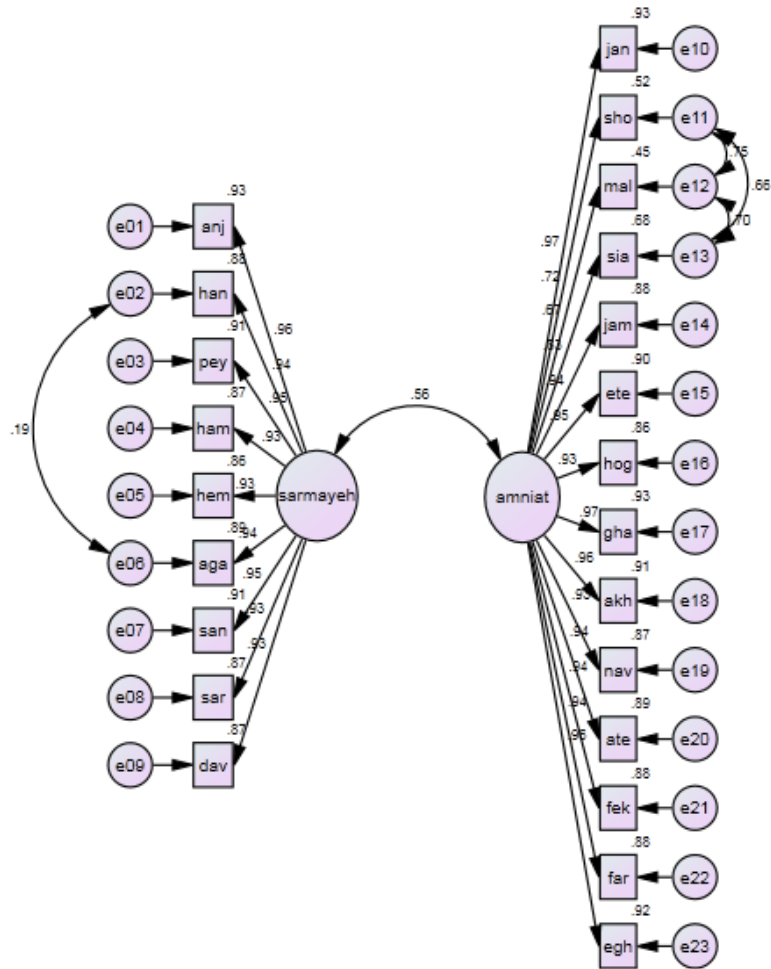
¹ Skewness

² kurtosis

³ First order confirmatory factor analysis

⁴ Factor Loading

⁵ Confirmatory Factor Analysis

شکل شماره (۲) مدل اندازه‌گیری اصلاح شده استاندارد

جهت بررسی معنادار بودن رابطه بین متغیرها از آزمون t-student و مقدار بحرانی آماره t-value استفاده شده است. که در جدول شماره (۵) قابل مشاهده می‌باشد.

جدول شماره (۵): مقادیر و معنی داری بارهای عاملی

بار عاملی استاندارد	سطح معنی داری	T- Value	خطای استاندارد	بارعاملی غیراستاندارد	مکتون	مشاهده پذیر	
۰/۹۳۴				۱/۰۰۰	Dav	<---	Sarmayeh
۰/۹۳۰	***	۳۸/۶۴۸	۰/۰۲۶	۱/۰۲۰	Sar	<---	Sarmayeh
۰/۹۵۱	***	۴۲/۴۰۱	۰/۰۲۴	۱/۰۲۲	San	<---	Sarmayeh
۰/۹۴۷	***	۴۰/۹۹۰	۰/۰۲۵	۱/۰۰۹	Aga	<---	Sarmayeh
۰/۹۲۷	***	۳۸/۲۲۰	۰/۰۲۶	۱/۰۰۶	Hem	<---	Sarmayeh
۰/۹۳۱	***	۳۸/۷۸۱	۰/۰۲۶	۰/۹۹۶	Ham	<---	Sarmayeh
۰/۹۵۱	***	۴۲/۲۷۶	۰/۰۲۴	۱/۰۲۳	Pey	<---	Sarmayeh
۰/۹۴۳	***	۴۰/۰۹۰	۰/۰۲۶	۱/۰۳۳	Han	<---	Sarmayeh
۰/۹۶۵	***	۴۵/۰۴۰	۰/۰۲۳	۱/۰۲۳	Anj	<---	Sarmayeh
۰/۹۶۶				۱/۰۰۰	Jan	<---	Amniat
۰/۷۳۳	***	۲۱/۳۱۲	۰/۰۳۰	۰/۶۳۹	Sho	<---	Amniat
۰/۶۸۵	***	۱۸/۷۲۵	۰/۰۳۱	۰/۵۷۹	Mal	<---	Amniat
۰/۸۳۳	***	۲۸/۹۴۵	۰/۰۲۵	۰/۷۳۰	Sia	<---	Amniat
۰/۹۳۵	***	۴۶/۰۷۴	۰/۰۲۱	۰/۹۷۸	Jam	<---	Amniat
۰/۹۴۶	***	۴۸/۹۵۳	۰/۰۲۰	۰/۹۸۲	Ete	<---	Amniat
۰/۹۲۸	***	۴۴/۰۳۰	۰/۰۲۳	۱/۰۰۶	Hog	<---	Amniat
۰/۹۶۶	***	۵۶/۰۴۸	۰/۰۱۸	۰/۹۸۷	Gha	<---	Amniat
۰/۹۵۵	***	۵۱/۹۸۸	۰/۰۱۹	۱/۰۰۹	Akh	<---	Amniat
۰/۹۳۲	***	۴۵/۰۹۵	۰/۰۲۳	۱/۰۳۰	Nav	<---	Amniat
۰/۹۴۲	***	۹۷/۹۰۴	۰/۰۲۰	۰/۹۶۶	Ate	<---	Amniat
۰/۹۳۶	***	۴۶/۲۴۰	۰/۰۲۲	۱/۰۰۰	Fek	<---	Amniat
۰/۹۳۸	***	۴۶/۵۸۶	۰/۰۲۲	۱/۰۳۰	Far	<---	Amniat
۰/۹۵۹	***	۵۳/۴۳۷	۰/۰۱۹	۰/۹۹۷	Egh	<---	Amniat

باتوجه به جدول شماره (۵)، قدر مطلق مقدار آماره **t-value** از مقدار بحرانی آن در جدول توزیع **t-student** بزرگتر برای و سطح معناداری آن که برای تمامی بارهای عاملی کمتر از ۰/۰۵ به دست آمده است برقرار است و در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار هستند زیرا کلیه سطوح بحرانی کمتر از ۰/۰۵ به دست آمده است.

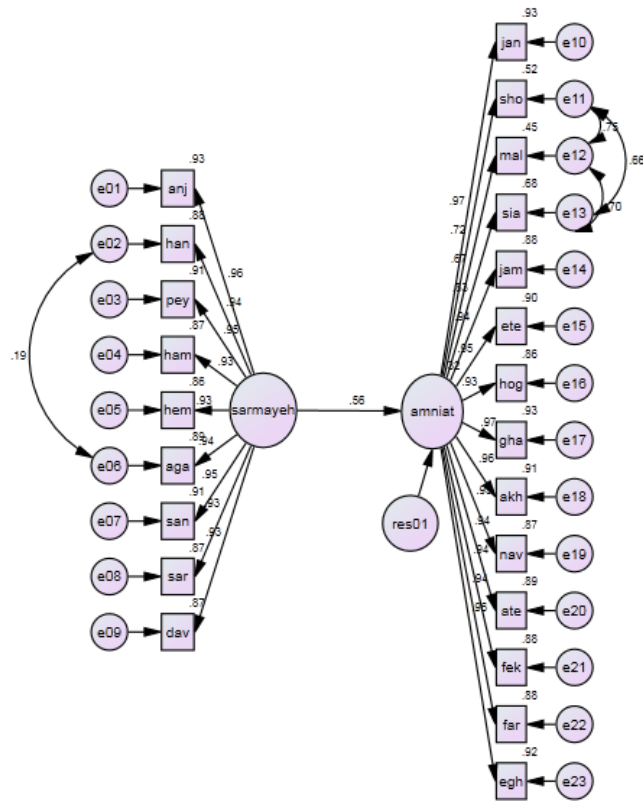
شاخص‌های برازش مدل در جدول شماره (۶) قابل مشاهده می‌باشد.

جدول شماره (۶): شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری

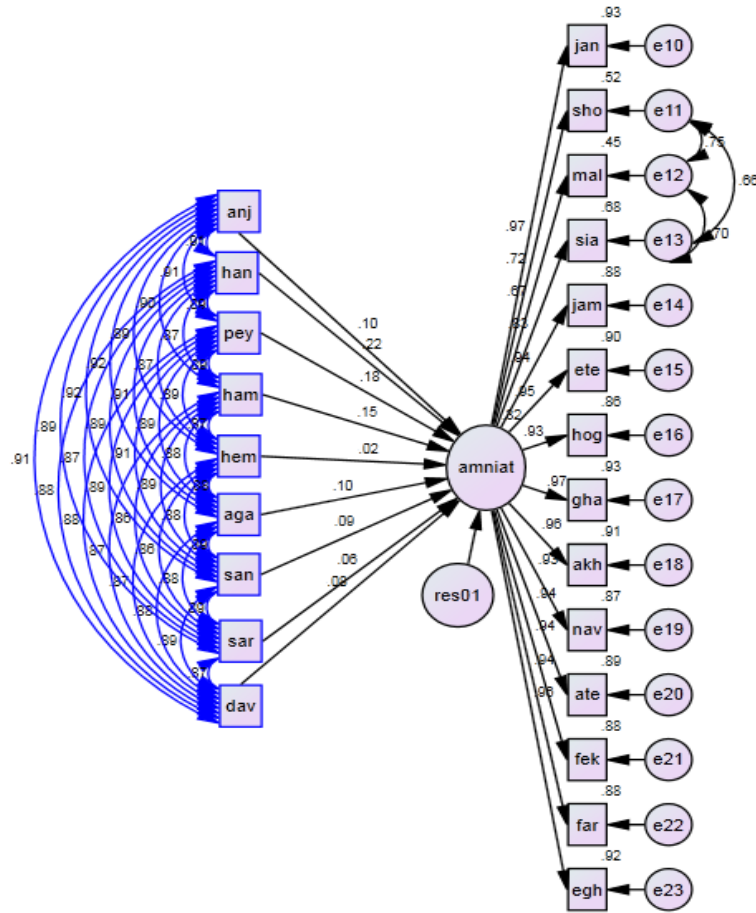
شاخص‌های برازش	حد مجاز برای شاخص برازش	مقدار بدست آمده از مدل اولیه
Chi square / df	کوچکتر از ۳	۱/۷۳
RMSEA	کوچکتر ۰/۰۸	۰/۰۴۰
PNFI	بزرگتر ۰/۵	۰/۸۷۱
GFI	بزرگتر ۰/۸	۰/۹۳۴
AGFI	بزرگتر ۰/۸	۰/۹۲۰
NFI	بزرگتر ۰/۹	۰/۹۷۹
NNFI = TLI	بزرگتر ۰/۹	۰/۹۹۰
CFI	بزرگتر ۰/۹	۰/۹۹۱
RFI	بزرگتر ۰/۹	۰/۹۷۷
IFI	بزرگتر ۰/۹	۰/۹۹۱

در آخر، برای مدل‌سازی روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته و بررسی مدل مفهومی تحقیق از مدل ساختاری استفاده شده است. مدل معادلات ساختاری از دو مؤلفه تشکیل شده است: یک مدل ساختاری که ساختار علی بین متغیرهای پنهان را مشخص می‌کند و یک مدل اندازه‌گیری که روابطی بین متغیرهای پنهان و متغیرهای مشاهده شده را تعریف می‌کند. بنابراین برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از مدل ساختاری در دو حالت تخمین ضرایب غیر استاندارد و استاندارد برآورد شده است. برای تخمین ضرایب در مدل‌یابی معادلات ساختاری از روش بیشینه درست‌نمایی^۱ استفاده شده است.

^۱ Maximum Likelihood

شکل شماره (۳): مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب استاندارد

شکل شماره (۴): مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب استاندارد

جدول شماره (۷): ضریب مسیر استاندارد و غیر استاندارد

فرضیه	مستقل	وابسته	ضریب مسیر غیر استاندارد	ضریب مسیر استاندارد	سطح معناداری	نتیجه
تأثیر سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی	sarmayeh	amniat <---	۰/۵۶۹	۰/۵۶۲	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر روابط انجمنی-شبکه روابط با گروه ها و نهادها بر امنیت اجتماعی	Anj	amniat <---	۰/۰۹۵	۰/۰۹۹	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر هنجارها و اعتماد اجتماعی بر امنیت اجتماعی	Han	amniat <---	۰/۲۰۰	۰/۲۱۷	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر پیوندها و اعتماد بین فردی بر امنیت اجتماعی	Pey	amniat <---	۰/۱۶۶	۰/۱۷۶	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر همبستگی و انسجام اجتماعی بر امنیت اجتماعی	Ham	amniat <---	۰/۱۳۷	۰/۱۴۵	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر حمایت اجتماعی بر امنیت اجتماعی	Hem	amniat <---	۰/۰۱۶	۰/۰۱۷	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر آگاهی اجتماعی بر امنیت اجتماعی	Aga	amniat <---	۰/۰۹۶	۰/۱۰۱	***	تایید. تأثیر مثبت

تأثیر سنجش رضایت زندگی بر امنیت اجتماعی	San	<---	amniat	۰/۰۸۳	۰/۰۸۸	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر سرمایه گذاری اجتماعی بر امنیت اجتماعی	Sar	<---	amniat	۰/۰۵۴	۰/۰۵۹	***	تایید. تأثیر مثبت
تأثیر داوطلب بودن بر امنیت اجتماعی	Dav	<---	amniat	۰/۰۷۶	۰/۰۸۰	***	تایید. تأثیر مثبت

بر اساس جدول فوق تأثیر سرمایه اجتماعی و همین‌طور ابعاد سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی که سطح معنی‌داری این آماره که برابر با ۰/۰۰۰ بدست آمده که کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد لذا می‌توان گفت سرمایه اجتماعی و ابعاد آن بر امنیت اجتماعی اثر معناداری دارد. در ادامه با توجه به علامت ضریب مسیر که مثبت گردیده است می‌توان نتیجه گرفت که اثر این متغیر و ابعادش بر امنیت اجتماعی مثبت و یا مستقیم است.

متغیر	علامت اختصاری	ضریب تعیین
امنیت اجتماعی	Amniat	۰/۳۱۶

باتوجه به مقدار ضریب تعیین (R^2) برای تأثیر سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی برابر با ۰/۳۱۶ به‌دست آمده است می‌توان بیان داشت که مدل از سرمایه اجتماعی می‌تواند ۳۱ درصد از تغییرات امنیت اجتماعی را تبیین کند و مدل از توضیح‌دهندگی مناسبی برخوردار است.

نتیجه گیری

چنانچه در بالا نیز گفته شد، سرمایه اجتماعی و مولفه های آن، نقش بسیار پررنگی در ایجاد و ارتقای امنیت اجتماعی دارند. از جهتی دیگر، تلاش های پلیس به منظور ارتقای سرمایه اجتماعی این نهاد در سال های اخیر سرعت بیشتری به خود گرفته است اما باید گفت در موضوعات اجتماعی نمی توان انتظار تغییرات سریع در دیدگاه مردم در مدت زمان کوتاهی داشت. افزایش سرمایه اجتماعی پلیس و تغییر دیدگاه مردم در این زمینه نیازمند یک بازه زمانی طولانی مدت می باشد. در علوم اجتماعی، احساس آرامش که فعالیت ها و تعامل های اجتماعی را تسهیل می کند، به عنوان احساس امنیت اجتماعی شناخته می شود. تحولات اجتماعی در گذشته نه با سرعتی و نه با دامنه دوره فعلی قابل مقایسه نیست. احساس امنیت اجتماعی برای جامعه ایران از اهمیت زیادی برخوردار است، درحالی که هنوز در حال گذر به شرایط مدرن خود است، با بسیاری از چالش های جهانی و ملی روبرو است. این اهمیت توسط محققان و محققان ایرانی که احساس امنیت در مناطق مختلف کشور را مورد بررسی قرار داده اند، بی توجه نبوده و در طی سالیان متمادی افت این حس را پیدا کرده است. درحالی که دیدگاه سنتی این بود که توسعه منابع اقتصادی، فیزیکی و انسانی نقش عمده ای در توسعه یک جامعه دارد، تئوری های اخیر بیشتر بر سرمایه های اجتماعی تأکید می کنند تا سرمایه های فیزیکی و اقتصادی که این استدلال را مطرح می کند که بدون سرمایه اجتماعی، سرمایه های دیگر نمی تواند به درستی مورد سوء استفاده قرار گرفت. پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی است. یافته های تحقیق نشان داد، برای کلیه متغیرهای پنهان، شاخص های مناسب به دست آمده برای مدل های تحلیل عاملی تأییدی از کیفیت مطلوبی برخوردار بودند، که نشان می دهد شاخص های اندازه گیری (متغیرهای مشاهده شده) می توانند متغیرهای پنهان را به درستی اندازه گیری کنند. نتایج همچنین نشان داد که برای تأثیر سرمایه اجتماعی و ابعادش بر امنیت اجتماعی سطح معنی داری این آماره که برابر با $0/00$ بدست آمده که کوچکتر از $0/05$ می باشد لذا می توان گفت سرمایه اجتماعی و ابعاد آن بر امنیت اجتماعی اثر معناداری دارد. هنجارها و اعتماد اجتماعی بیشترین میزان ضریب را در بین ابعاد سرمایه

اجتماعی در تأثیرگذاری بر امنیت اجتماعی دارد. بدین ترتیب، همان طور که در چارچوب نظری بیان شد، عوامل به دست آمده با نظریه های گیدنز، جانسون، پارسونز، بوردیو نشان دادند که هرچه میزان عوامل مربوط به سرمایه اجتماعی در بین اعضای یک جامعه افزایش یابد یعنی اعضای جامعه پذیرش بیشتری نسبت به یکدیگر داشته و گرایش به همکاری و تفاهم با یکدیگر داشته باشند، ترس های مربوط به آسیب پذیر بودن از جمله ترس عدم امنیت و احساس ناامنی کاهش خواهد یافت. بنابراین با هدف شناخت سرمایه اجتماعی، و نیز شناسایی عوامل مربوط به امنیت اجتماعی پرداخته و سپس تأثیرگذاری سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت. می توان گفت تأثیرگذاری سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی در تحقیق حاضر با شاخص های محققانی مانند لطفی و همکاران (۱۳۹۷)، رحمانی و همکاران (۱۳۹۷)، بریمانی و همکاران (۱۳۹۶)، رضایی و همکاران (۱۳۹۶)، بیدل (۱۳۹۵)، نیازی و همکاران (۱۳۹۵)، طاهری و همکاران (۱۳۹۱)، بحری پور و همکاران (۱۳۹۱)، دلاور و جهانتاب (۱۳۹۰)، اکبرپور و همکاران (۲۰۱۸) هم راستا می باشد و نتیجه تحقیق ما را نیز تأیید می کند.

بنابراین، نیروی انتظامی استان مازنداران می بایستی در گام های متعددی در ابتدا ضمن آسیب شناسی روند انباشت سرمایه اجتماعی در استان مازنداران و تشکیل کارگروه های مشترک با دستگاه های متولی هر یک از شاخص های سرمایه اجتماعی که در بالا ذکر شده، زمینه ارتقا و فربه سازی بنیان های مولفه های سرمایه اجتماعی را در میان شهروندان تقویت کند تا خود نیز در ایجاد حس امنیت اجتماعی در جامعه هدف کار راحتی داشته باشد و دستورات و فرامین خود را با کمترین میزان از بکارگیری قوه قهریه به پیش برد و رسالت خود در ایجاد نظم و امنیت را به جا آورد.

کتابنامه

۱. بریمانی، فرامرزی؛ راستی، هادی؛ دهقانی، میثم؛ جهانتیغ، راضیه (۱۳۹۶)، «تحلیل رابطه سرمایه اجتماعی و عوامل تهدیدکننده امنیت موردشناسی، سکونتگاه‌های مرزی استان سیستان و بلوچستان»، **جغرافیا و آمایش شهری-منطقه‌ای**، شماره ۲۶، صص ۱۵۹-۱۷۸.
۲. بنی‌فاطمه، حسین؛ علیزاده اقدم، محمداقبر؛ صبوری، رباب (۱۳۹۵)، «بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان شاغل در سازمان‌ها و ادارات دولتی شهر تبریز و عوامل مرتبط با آن»، **پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی**، سال پنجم، شماره پیاپی ۱۲، شماره اول، صص ۲۹-۴۶.
۳. بیات، بهرام (۱۳۸۸)، **جامعه‌شناسی احساس امنیت**، چاپ اول، تهران: انتشارات امیرکبیر.
۴. پورموسوی، موسی؛ عباسی کسبی، دنیا؛ واحدی، حیدر (۱۳۹۳)، «تحلیل و ارزیابی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی و تأثیر آن در امنیت اجتماعی شهر. مطالعه موردی منطقه ۱۲ شهر تهران»، **مجله آمایش جغرافیایی فضا**، سال سوم، شماره مسلسل دهم، صص ۱۳۹-۱۵۶.
۵. تاج‌بخش، غلامرضا؛ جوانمرد، کرمانه؛ طرفی، علیرضا (۱۳۹۲)، «تحلیل رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در شهر حمیدیه». **فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی**، شماره ۳۳، صص ۱۳-۴۵.
۶. رحمانی، بیژن؛ سنایی مقدم، سروش؛ درخشان زاده، محمد؛ حسین‌پور، مهدی (۱۳۹۷)، «بررسی نقش سرمایه اجتماعی در تحولات نواحی شهری (مطالعه موردی: شهر دهدشت)»، **جغرافیا و روابط انسانی**، دوره ۱، شماره ۲، صص ۱۹-۳۶.
۷. رضایی، مریم؛ میرساردو، طاهره؛ رضایی، زهرا (۱۳۹۶)، «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با احساس امنیت اجتماعی زنان»، **فصلنامه انتظام اجتماعی**، سال نهم، شماره دوم، صص ۴۹-۷۴.
۸. شیانی، ملیحه؛ موسوی، میرطاهر؛ مدنی قهفرخی، سعید؛ سرمایه اجتماعی جوانان در ایران، **مجله جامعه‌شناسی ایران**، دوره ۱۰، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۸، صص ۵۷-۸۴.
۹. شیروانی، علیرضا و حسینی مطلق، اسلام (۱۳۹۳)، «رابطه مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی و اثربخشی نیروی انتظامی (مورد مطالعه: شهر یاسوج)»، **پژوهش‌های مدیریت انتظامی (مطالعات مدیریت انتظامی)**، دوره ۹، شماره ۱، صص ۷۹-۱۰۷.

۱۰. عباسی اسفنجیر، علی اصغر؛ دهقان، محسن؛ آزاد، محرم؛ خاکپور، نیما (۱۳۹۵)، «ارتباط و تأثیر ابعاد سرمایه اجتماعی بر تعهد سازمانی (مطالعه موردی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت‌آملی)»، فصلنامه مطالعات جامعه‌شناختی جوانان، سال هفتم، سال هفتم، شماره بیست و دوم، صفحات ۶۵-۸۶.
۱۱. عبداله‌زاده، حسن؛ قانلی، محمدرضا؛ حقیقت، حمیدرضا (۱۳۹۹)، جایگاه سرمایه‌های اجتماعی در اندیشه‌های امام خمینی (ره)، فصلنامه جامعه‌شناسی سیاسی ایران، سال سوم، پیاپی ۱۰، ص ۲۱۴.
۱۲. غفاری، غلامرضا (۱۳۹۰)، سرمایه اجتماعی و امنیت انتظامی، چاپ اول، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
۱۳. غلام نیارمی، آتنا (۱۳۹۶)، «ارزیابی جامعه‌شناختی ابعاد چهارگانه امنیت اجتماعی در بین زنان سرپرست خانوار (مورد مطالعه: زنان سرپرست خانوار شهر تهران)»، پژوهش‌نامه زنان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، سال هشتم، شماره سوم، صص ۶۹-۸۶.
۱۴. گلابی، فاطمه؛ حاجیلو فتانه؛ بررسی عوامل موثر بر اعتماد به نیروی انتظامی در شهر تبریز، جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه پاییز و زمستان ۱۳۹۱ شماره ۲، صص ۲۲۱-۲۴۶.
۱۵. لطفی، حیدر؛ پزشکی، مهدی؛ حجازی، مهسا (۱۳۹۷)، «بررسی سرمایه اجتماعی و میزان احساس امنیت اجتماعی در بین عشایر استان خراسان شمالی»، فصلنامه علمی-پژوهشی جغرافیا (برنامه‌ریزی منطقه‌ای)، سال هشتم، شماره دوم، صص ۳۲۳-۳۳۶.
۱۶. لطفی، مهدی؛ امیری، امیر؛ بررسی عوامل موثر بر احساس اجتماعی و اولویت بندی آن بر اساس روش تاپسیس فازی (مطالعه موردی دانشجویان شهر تهران): فصلنامه علمی - تخصصی دانش انتظامی پلیس پایتخت، سال هشتم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۴، صص ۹۱-۱۱۱.
۱۷. ماندل، رابرت (۱۳۷۹)، چهره متغییر امنیت ملی، ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۱۸. مردانی، سمیه و روشن قیاس کلثوم؛ بررسی میزان اثر بخشی اقدامات اجتماعی پلیس در افزایش سرمایه اجتماعی (مطالعه موردی فرماندهی انتظامی استان قزوین)، فصلنامه علمی تخصصی دانش انتظامی قزوین، مقاله ۶، دوره ۱۳۹۷، شماره ۲۵، تابستان ۱۳۹۷، صفحه ۱۳۹-۱۵۹.

۱۹. مسعودی، لیدا؛ مسعودی، یوسف (۱۳۹۳)، «بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و میزان احساس امنیت اجتماعی در بین زنان (موردکاوی شهرستان پردیس)». فصلنامه دانش انتظامی شرق استان تهران، سال اول، شماره ۳، صص ۷۹-۹۶.
۲۰. مهرعلی تبار فیروزجایی، مرتضی؛ افراخته، حسن؛ عزیزی، اصغر (۱۳۹۳)، نقش سرمایه اجتماعی بر توسعه روستایی دهستان چهاردانگه، جلد ۱۴ شماره ۳۴ صفحات ۲۷ دوره ۶، صص ۲۷-۴۶.
۲۱. نجفی، محمدجواد؛ معصومی راد، رضا؛ شهبازی، مظفرالدین (۱۳۹۹)، بررسی ارتباط بین سرمایه اجتماعی و مشارکت سیاسی در بین شهروندان شهر کرمانشاه، فصلنامه جامعه‌شناسی سیاسی ایران، سال سوم، پیاپی ۱۰، ص ۱۳۳.
۲۲. نویدنیا، منیژه (۱۳۸۴)، «چندگانگی امنیت: امنیت ملی، عمومی و امنیت اجتماعی»، فصلنامه امنیت اجتماعی، دوره ۱، شماره دوم و سوم، صص ۳۵-۵۸.

23. Akbarpour, M; Ghaderi, Naser; Tahooni, Mahdiah (2018), «Investigating the role of social security in the social capital of Iranian rural citizens with the mediating effect of psychological security (Case study: heads of rural households in Hashtrud County)», Journal of Geography and Spatial Justice, University of Mohaghegh Ardabili, Year 1th - Vol. 1 - Issue. 1, pp. 100-114.
24. Alguezaui, S., & Filieri, R. (2010). «Investigating the role of social capital in innovation: sparse versus dense network». Journal of Knowledge Management, 14(6), 891-909.
25. Arneil, B. (2006). Diverse Communities the Problem with Social Capital, Cambridge: Cambridge University press.
26. Bourdieu, P. (2006). Social capital measurement instrument, translated by Mohammad Aghaie, Tehran: Andisheh Publications.
27. Buzan, B. (1999). People, States, and Fear”, translated by Iranian Research Institute of Strategic Studies, Tehran.
28. Coleman, j, (1988), «Social Capital in the Creation of human capital», American Journal of Sociology, 94, 95-120.
29. Fukuyama, F. (1999). Social Capital and Civil Society, the Institute of Public Policy, George Mason University.
30. Fukuyama, F. (1999). Social Capital and Civil Society, the Institute of Public Policy, George Mason University.
31. Giddens, A. (1998), The Third way: The Renewal of Social Democracy, London, Profile Press.
32. Giddens, A. (1998). The Consequences of Modernity, Translated by Hasan Salasi, Tehran: Markaz Publishing.

33. Hosseini, H. (2007). «Sense of security: theoretical reflection based on research findings», Quarterly journal of security, 4, 51-70
34. Jones, R. (1999). Security, Strategy, and Critical Theory, London Publications.
35. Lake, D. & Morgan, P. (2002). Regional Orders: Building Security in a New World, Translated by Jalal Dehghani Firoozabadi, Iranian Research Institute of Strategic Studies, Tehran.
36. Lindstrom, M. (2008). «Social capital, anticipated ethnic discrimination and self-reported psychological health, A population- based study», Social Science & Medicine, 66 (1), 1-13.
37. Nahapiet, J. & Ghoshal, S. (1998). «Social capital, intellectual capital and the organizational advantage», Academy of management review, 23(2), 242-260.
38. Patman, R, G. (2006). Globalization and Conflict, National Security in a New Strategic Era, Routledge, Talor & Francis Group.
39. Putnam, R. (2005). Social Capital and Organization, Translated by Davoud Moghimi, Tehran: Saffar Publishing.
40. Putnam, R. D. (2000). Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community, New York, London, Simon & Schuster.